

SAŽETAK

U periodu od 01.05. - 07.05.2025. na MS Stari Grad je konstatovano 1005 pol. zr/m³. U kvalitativnom sastavu dominirao je polen drveća (divljeg kestena, breze, graba, bukve, jasena, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa). Konstatovane su manje količine čestice prašine. Polen ostalih alergeni biljaka, kao ni spore gljivica nisu konstatovane tokom monitoring perioda (1. sed. Maja).

UKUPNA KONCENTRACIJA POLENA

DRVEĆE
1005 pol. zr/m³

TRAVE
N/a

KOROVI
N/a

PRISUSTVO GLJIVICA I PRAŠINE

N/a

N/a

MS Stari Grad

(Mjerni period: 01.05. - 07.05.2025. godine)

Tokom protekle sedmice na MS Stari Grad konstatovano je 1005 pol. zr/m³. Polen pripada skupini drveća. Procentualna zastupljenost polena u zraku je iznosila: *Aesculus* (102 pol. zr/m³ ili 10,15%), *Betula* (322 pol. zr/m³ ili 32,04%), *Carpinus* (114 pol. zr/m³ ili 11,34%), *Fagus* (101 pol. zr/m³ ili 10,05%), *Fraxinus* (18 pol. zr/m³ ili 1,79%), *Juglans* (70 pol. zr/m³ ili 6,97%), *Pinaceae* (140 pol. zr/m³ ili 13,93%), *Populus* (23 pol. zr/m³ ili 2,29%), *Salix* (33 pol. zr/m³ ili 3,28%) i *Tax/Jun* (82 pol. zr/m³ ili 8,16%).

REZULTATI KVALITATIVNO-KVANTITATIVNE ANALIZE POLENA

Tokom protekle sedmice konstatovane su niske do umjerene koncentracije polena drveća (1005 pol. zr/m³ zraka) i to: divljeg kestena, breze, graba, bukve, jasena, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa. Polen drveća je jak alergen (vidi Polen kalendar i brošuru: Alergene biljke Kantona Sarajevo). Visoke koncentracije polena utvrđene su 02.05. (petak), a najmanje koncentracije polena utvrđene su u srijedu (07.05).

TREKUTNO CVJETAJU:

Betula sp.

Fagus sp.

Pinus sp.

Taxus sp.

Juglans sp.

Aesculus sp.

POLEN ALARM !!!

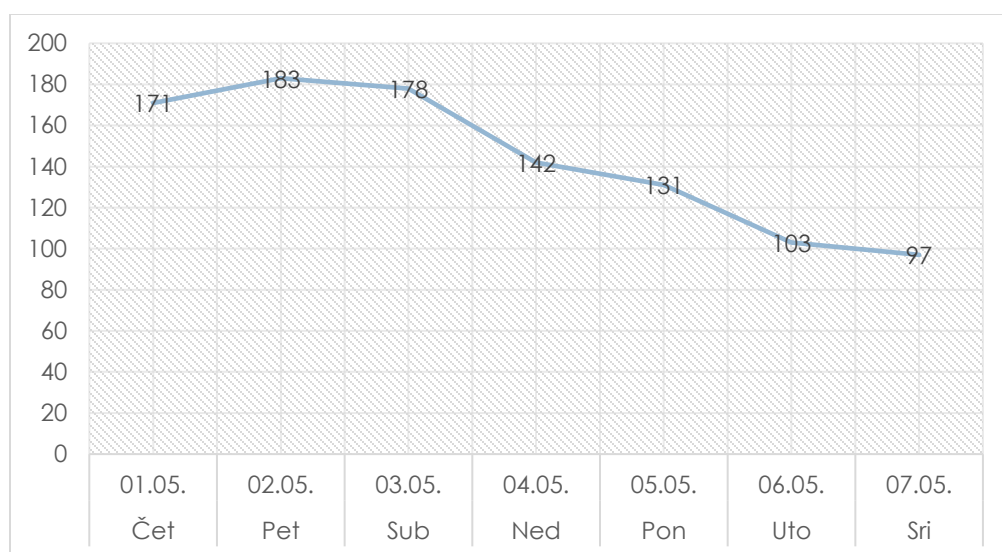
U periodu od 01.05. - 07.05.2025. godine su konstatovane visoke koncentracije polena breze (*Betula* sp. ☒) i borova (*Pinaceae* ☒)

PROGNOZA, SAVJETI I PREPORUKE:

Variranje koncentracije polena je u skladu sa vremenskim prilikama, pri čemu sunčani i vjetroviti periodi znače veću, a kišni dani manju mogućnost pojave alergije.

Uvidom u Polenski kalendar, tokom naredne sedmice može se očekivati pojavljivanje polena lipe (*Tilia* sp.) i polena trava (*Poaceae*). Osobama koje su alergične na polen drveća preporučuje se da tokom proljeća (u vrijeme cvjetanja drveća), što više vremena provode u visokoplaninskom području, odnosno iznad gornje granice šume.

VARIRANJE KONCENTRACIJE POLENA TOKOM MJESECA MAJA

POREĐENJE KONCENTRACIJE POLENA SA PRETHODNOM SEZONOM

Poređenjem koncentracije polen sa istim periodom od prošle godine, uočava značajan rast polena drvenastih biljaka u vazduhu. Tako je prošle godine za period 02.05. - 08.05.2024. godine (MS Stari Grad) konstatovano ukupno 657 pol. zrna/m³ zraka, dok je za period 01.05. - 07.05.2025. godine konstatovano ukupno 1005 pol. zrna/m³ zraka. Prošle godine dominirao je polen breze, graba, oraha, borova, tise i čempresa, dok je ove godine u istom periodu došlo do dominacije polena divljeg kestena, breze, graba, bukve, jasena, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa.

POLEN ODABRANIH ALERGENIH BILJAKA

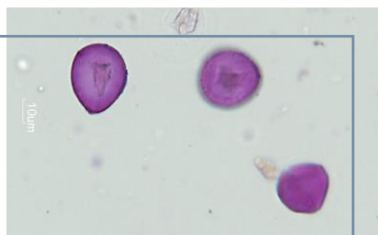
Betula sp.

Fagus sp.

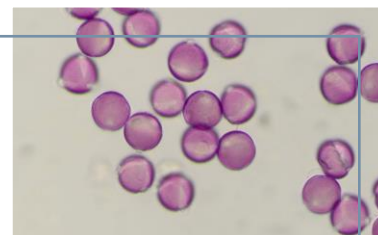
Pinus sp.

Taxus sp.

Juglans sp.

Aesculus sp.

EVIDENCIJA KONCENTRACIJE POLENA									
	Dan	Čet	Pet	Sub	Ned	Pon	Uto	Sri	Ukupno
	Datum	01.05.	02.05.	03.05.	04.05.	05.05.	06.05.	07.05.	zr/m³
DRVEĆE									
Acer (javor)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Aesculus (divlji kesten)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	102
Alnus (joha)		☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	
Betula (breza)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	322
Carpinus (grab)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	114
Castanea (pitomi kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Coryllus (lijeska)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fagus (bukva)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	101
Fraxinus (jasen)		☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	18
Juglans (orah)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	70
Pinaceae (borovi)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	140
Platanus (platan)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Populus (topola)		☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	23
Quercus (hrast)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Salix (vrba)		☒	☒	☒	☒	☒	☐	☐	33
Sambucus (zova)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Tax/Jun (tisa/čempres)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	82
Tilia (lipa)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ulmus (brijest)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena drveća		171	183	178	142	131	103	97	1005
TRAVE									
Poaceae (trave)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Cyperaceae (šišmiš)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena trava		0	0	0	0	0	0	0	0
KOROVI									
Ambrosia (ambrozija)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Artemisia (pelin)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Rumex (kiselica)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Urticaceae (žare)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Asteraceae (glavočike)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Plantaginaceae (bokvice)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Chenopodiaceae (lobodnjače)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena korova		0	0	0	0	0	0	0	0
Sedmično variranje polena		171	183	178	142	131	103	97	1005
UKUPNO pol. zr/m³									

POLENSKA SKALA		KONCENTRACIJA POLENA (zr/m ³)				Simptomi alergije se javljaju kod
		drveće	trave	korovi		
X	niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	1-10	izuzetno osjetljivih osoba
XX	umjerena koncentracija	26-50	16-90	6-20	11-50	puno alergičnih osoba
XXX	visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	51-500	većine alergičnih osoba
XXX	jako visoka koncentracija	više od 75	više od 1500	više od 200	više od 500	svih alergičnih osoba

Forsyth County Environmental Affairs department, Pollen Rating Scale (PRS). <http://www.co.forsyth.nc.us/EAP/pollen.aspx>

NAPOMENA:

- u periodu visokih koncentracija polena, preporučuje se šetnja u jutarnjim ili kasnim satima, te nakon kišnih padavina (u jutarnjim terminima koncentracija polena je niska),
- osobama koje se osjetljive na polen, se preporučuju kraći boravci u prirodi (parkovima), posebno za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetera i sunčanih dana,
- izbjegavati šetnje u periodu od 11:00 do 16:00 sati,
- u slučaju otežanog disanja, kihanja, suženja očiju i curenja iz nosa, obavezno se obratiti ljekaru porodične medicine. Uzimati dosta tečnosti, umivati se, jačati imuni sistem, a u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka koji se objavljuju na stanici Centra za ekologiju i prirodne resurse – Akademik Sulejman Redžić.